

NAUJIENOS

VISŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

Library of Congress Gr. Periodical Division
Washington, D. C. 20540
LITHUANIAN DAILY NEWS
Chicago, Ill. — Antradienis, Kovas-March 23 d., 1976 m.

VOL. LXI

Price 15c

The First and Greatest
Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
HAYmarket 1-6100
Over One Million Lithuanian
In The United States

NO. 70

BEIRUTE UŽIMTAS KRIKŠČIONIŲ CENTRAS

DUBČEKO POLITIKA TEBESKALDO ČEKOSLOVAKIJOS KOMUNISTUS

Partijos centro komitetas nepajėgia
įtikinti partijos narių

PRAGA, Čekoslovakija. — Chicago Daily News korespondentas Otto Doelling praneša, kad čekų komunistų partija dar nepajėgė išspręsti Aleksandro Dubčeko iškeltą politinio momento. Partijos vadovybė jau buvo paruošusi įsakymą, amnestuojantį visus Dubčeko laikais paskirtus partijos pareigūnus, nes be jų komunistams veik neįmanoma valdyti.

Dubčekas įmonių priešakinio buvo pastatęs patyrusius žmones, pasiryžusius pagerinti krašto pramonę ir prekybą. Rusams nuvertus Dubčeko vyriausybę, partijoje buvo padarytos didelės pakaitos, pašalinti veik visi Dubčeko paskirti pareigūnai. Praktika parodė, kad partijos centro komitetas negali be jų apsieiti. Jis paruošė amnestiją ir reikalauja, kad jie būtų vėl priimti į partiją ir duota jiems atsakingos pareigos. Bet didelė partijos funkcionių grupė nusigando. Jie bijo, kad "amnestuoti" ir vėl palims partijos kontrolę, todėl paruoštas "amnestijos" įsakymas suspenduotas.

Dubčekas dirba paprastą darbą

Rusai Dubčeko nesužadė. Ji gerokai lenkijoje kankino, o vėliau buvo nuvežė į Meksiką, bet jo nesužadė Prezidentui Svobodai pareikalavus, Dubčekas buvo pagydytas ir parvežtas į Pragę.

Naujoji valdžia neleido jam gyventi Pragoje. Jam buvo liepta išvažiuoti į Bratislavą, ištraukti į vietos pramonę, užsidirbti duoną ir tylėti. Jeigu jis nepildys bent vienos sąlygos, tai bus suimtas ir atiduotas teismui.

1968 metais sovietų karo jėgos okupavus Pragę ir visą Čekoslovakiją, iš čekų komunistų partijos buvo išmesta apie pusė milijono partijos narių. Jų tarpe buvo ir Dubčekas. Dabar partijos vadovybė nori, kad bent dalis išmestųjų būtų priimta į partiją.

Patty Hearst gaus lengvą bausmę

San Francisco, Cal. — Teismo narių sluoksniuose vyrauja įsitikinimas, kad Patricia Hearst gaus nedidelę bausmę. Pažintieji teiseja Carter yra įsitikinę, kad ilgų metų bausmės jai neduos, nors jis galėtų paskirti 35 metus kalėjimo.

Labiausiai jai pakenkė "simbiozinės" armijos vado Harris paskelbtas straipsnis, aiškinantis partijos santykius su Wolfe. Patricia teismui pasakiusi, kad Wolfe ją išprievartavęs, tuo tarpu Harris duoda įrodymus medžiagos, kad buvo kitaip. Pas suimtają Patricia rasta antroji amuleto pusė, kurią ant kaklo buvo pasirišęs Wolfe.

Patricijos atsakymas lūždyti apie visą vienerių metų darbą ir Harris paskelbti duomenys įtikino teisejus, kad ji teisi. Visi pripažinti, kad ji teisi.

IS VISO PASAULIO

Negrų kandidatas
į JAV prezidentus

CINCINNATI. Nacionalinė Negrų Asamblėja pasiskelbė išstati demokratą kongresmaną Ronaldą Dellums iš Kalifornijos savo kandidatu į JAV-bių prezidentus. Savo kandidatui pasiūlyti reikalinga 5,000 parašų, kurie skubiai renkami ir Dellums kandidatūra su parašais formaliai rekomenduota dabar vykstančioje Nacionalinėje juodųjų politikos konvencijoje. Negrų Nacionalinė Laisvės Partija žada Dellums kandidatūrą išstatyti 25 valstijose.

Sovietai apie Egiptą

MASKVA. — Komunistų partijos laikraštis Pravda šeštadienio laidoje "aiškina", kad Egipto draugiškumo sutarties su Sovietų Rusija nutraukimas reiškia, jog "Egiptas išsivadą kovos prieš imperializmą ir kolonializmą".

Kinijoje atakuojamas vicepremjeras Teng

PEKINAS. — Kinijos komunistų partija savo laikraštyje "Liaudies dienraštis" trečiadienio laidoje smarkiai atakavo ligi šiol "antruosį galingąjį vyrą Kinijoje" vadintą vicepremjera Teng Hsiao-ping, kurs to laikraščio vedamajame vadinamas "buržuju, kurs yra priešingas socializmui". Nors Teng pavadė neminimas, bet taip atakuojamas, kad niekam nebūtų abejonės, kad tai jis. Tik prieš du mėnesius Teng buvo skaitomas pirmuoju po Mao.

Sovietų "humoras"

MASKVA. — Sovietų "kultūros laikraštis" Literaturnaja Gazeta ketvirtadienio laidoje šaiposi iš tremtinio rusų rašytojo, Nobelio laureato Aleksandro Solženicyno, kad jis esąs "godus žmogus, kurs savo naudai siekia grąžinti rusų carus, pats užimamas rusų carų sostą tremtyje ir visam pasauliui girdėti "gerdamas tostą į karališkos aristokratijos sveikata".

kad ji buvo pagrobta ir prievartauta, bet vėliau ji prisidėjusi prie "simbiozinės" armijos, ir buvo vienintelis josios "paprastas kareivis". Visi kiti buvo "generolai" ir "maršalai".

Richard Niksonas ir jo žmona Pat buvo nuvykę Kinijon, kalbėjosi su politikais ir aplankė žemės ūkio parodą. Paveikslė matome buvusį prezidentą, nusifotografavęs kartu su tos parodos tarnautojomis. Paveikslė matomos moterys ir vyrai teikė Niksonams informacijas apie dabartinę Kinijos žemės ūkio stovį.

Kolumbijoje neramu

Bogota. — Kolumbijos prezidentas Alfonso Lopez suteikė galią policijai, kariuomenei ir teismams griežtai kovoti su vykstančiais krašte studentų ir darbininkų neramumais, kurių pasekoje žuvo 4 studentai ir vienas darbininkas.

Pasiremiant prezidento leidimu, galima bus laikinai atimti studentui teisę lankyti klases, galima darbininką tam tikram laikui pašalinti iš darbo, suimti ir laikyti "cypėje" 180 dienų be teismo asmenis, kurie ardo viešą tvarką ir kelia triukšmą. Tokie asmenys taip gali būti perduoti kariuomenei teismui.

Vyriausybė kaltina kairiųjų radikalinių elementų, kuris neramumais ir riaušėmis nori sutrukdyti balandžio 7 d. įvykiančius rajoninius ir savivaldybinius rinkimus.

Visame Kolumbijos krašte streikuoja darbininkai, dviejų valstybės bankų tarnautojai, viena didelė Bogotos mieste ligoninė. Prie jų streikais žada dar prisidėti 120.000 krašto mokytojų ir visi socialinio draudimo tarnautojai.

Nežymiai pakilo prekių kainos

Čikaga. — Darbo statistikos biuras pranešė kovo 19 d., kad Čikagos apylinkėse kasdienio vartojimo reikmenų kainos nežymiai pakilo vasario mėnesyje — o, 6%. Per paskutinius 12 mėn. kainos iš viso pakilo 4%, t. y., prekės, kurios prieš metus kaštavo 10 dol., dabar kainuoja 10,46 dol.

Šiokia tokia kainų padidėjimo priežastis yra ta, kad pabrango drabužiai, gydymas, auto draudimas ir kitkas. Continental banko ekonomistas mano, kad, bendrai paėmus, ekonominės žinios yra geros, tačiau publika jomis nepasitiki ir yra pesimistiška.

Rusai rengiasi

Sekr. Klasingeris keis karčius įspėjo rusus, kad jie nesikišų į Angolos ir kitų valstybių reikalus, bet rusai į tai neatsižvelgdami, kaip praneša NBC radijas, tebesiūnia į Angolą iškvičius, šarvuotus ir kitų rūšių ginklus. Kuba gi, savo keliu siūnia papildomai kareivius. Naujienos jau buvo rašiusios, kad Kubos diktatoriaus Castro pasiryžęs pasiųsti į Angolą dar 40 tūkstančių karių.

Visa tai rodo, kad rusai, nekreipdami dėmesio į Kisingerio pareiškimus, kažkam ruošiasi. Gal būt netrukus jų ruošs paaišks daugiau.

P. Afrikos daliniai Angoloje

JOHANNESBURGAS. — Pietų Afrikos kariuomenės dalinys tebėra Angoloje. Jis saugo Cuvelandą upę įtaisyta užtvanka, kuri yra svarbi P. Afrikai, nes užtvankoje pakeltas vanduo varo elektros mašinas ir teikia elektros energiją Angolai, bet ir P. Afrikai. Taipgi dalis užtvankos vandens drėkina laukus. Irigacijos kanalais vanduo pasiekia ir P. Afrikos ūkius.

Pasak P. Afrikos ministerio pirmininko John Vorsterio, P. Afrikos kariuomenė pasitrauksianti iš Angolos neveliau kovo 27.

Anglai įspėja rusus

LONDONAS. — Baiminamasi, kad Angoloje esanti Maskvos ir Havanos kariuomenė pradės remti juodųjų partizanų, kovojančių Rodezijoje arba stoviančių Mozambike.

Anglijos užsienio reikalų sekretorius James Callaghan rengiasi susitikti su Sovietų užsienio reikalų ministru A. Gromyko ir jį įspėti, kad nei rusų, nei kubiečių kareiviai nesikišų į Rodezijos gincus. Sekr. Callaghan užtikrins Gromyko, kad Anglija nesikiš į Rodezijos vidaus reikalus ir į juodųjų baltųjų gincus.

Peronienė bus išsiųsta į Ispaniją

BUENOS AIRES. — Argentinoje jau yra išdirbti planai iš Peronienės radeisti vyriausybę. Apie tai viešai pranešta argentiniečiams, nepasakant tikros vyriausybės pakeitimo datos. Atrodo, kad kariškiai jau dabar tvirtai turi savo rankose krašto politinius reikalus, bet, matyti, jie viską daro pamažu, nenorint paštrinti ir taip jau sunkų argentiniečių politinį ir ekonominį gyvenimą.

Vyriausybės pakeitimo planai yra išdirbti ir net sudaryti suimti numatytų asmenų sąrašai. Esą, prez. Izabele de Peron bus išsiųsta į Ispaniją, kaip praneša paskutinės žinios, o Argentinos parlamentas bus paleistas.

Prezidento vietą aikina užims karinių jėgų generalų triumviratas: perversmo vadovas kariuomenės vadas Jorge Rafael Videla, karinio laivyno viršininkas Emilio Massera ir oro pajėgų vadas Orlando Agosti.

Perversmo priežastys

Pietų Amerikos valstybių gyvenime perversmas nėra koks nors stebuklas, bet paprastas gyvenimo reiškinys. Kai nusibosta vyriausybė, ypač kuri neturi kietos rankos ir dar nesugeba krašte tvarkos įvesti, tuomet balnojamasis žirgas, ir jo jama tūkstančių mylių per devyntas upes valdžios versti. Taip anksčiau dažnai vykdavo Meksikoje ir kitur. Argentinoje gi nuo 1930 m. net puskapis kartų buvo verčiamos vyriausybės.

Šį kartą priežastį vyriausybės keisti sudaro Argentinos parlamento partijų nusipolitikavimas ir nesugebėjimas priimti įstatymų, kurie sutvarkytų krašto pašlijusią ekonomiką ir nesibaigiantį terorizmą.

Argentina, turinti 25,5 mil. gyventojų, kurių vidutiniškos metinės pajamos siekia 1,400 dol. nuo galvos, kuri yra geriausiai techniškai išsivysčiusi, lyginant su kitomis P. Amerikos valstybėmis, ir kuri į metus pagamina produktų už 40,548 mil. dol., vis dėlto nesugeba susitvarkyti su infliacija, kuri į metus vidutiniškai siekia 750%. Paskutiniiais 1975 m. infliacija pakilo 335% ir kurią tik viršijo Čilė su 413%.

Pirmaisiais 1976 m. mėnesiais Argentinos infliacija nesumažėjo, bet visą laiką didėja: sausio mėn. padidėjo 15%, vasario — 20% ir kovo — 25%.

Korėja "apsivalo"

SEOUL, Pietinė Korėja. — Šeštadienio naktį Seoul ir penkių kitų didesnių P. Korėjos miestų policija suėmė 1,166 "vagių, valkatų, vogtų daiktų pirklių bei pardavėjų ir nakties draudimo laiko laužytojų". (P. Korėjoje naktimis iki 4 val. ryto draudžiama be leidimo rodytis gatvėse).

laghan užtikrins Gromyko, kad Anglija nesikiš į Rodezijos vidaus reikalus ir į juodųjų baltųjų gincus.

LIBANIEČIAI KALBA APIE TAIKĄ, BET VEDA ŽUTBŪTINĘ KOVĄ

Tankais, kulkosvaidžiais palestiniečiai
užėmė krikščionių karo jėgų štabą

BEIRUTAS, Libanas. — Praeitą naktį kairieji libaniečiai, sutraukę tankus, mortarus ir kulkosvaidžius, užėmė visą Hollywood Inn, kuriame buvo krikščionių ir falangistų svarbiausias karo jėgų štabas Libane. Palestiniečiai kelias atvejais bandė užimti Hollywood Inn, bet jiems nepavykdavo. Jie priartėdavo prie šio didelio hotelio, bet vėliau būdavo priversti pasitraukti.

Warreno raportas sugriūsiąs

WASHINGTONAS. — Nauji tyrimėjimai ir naujai paskelbti CIA dokumentai rodo, kad prez. J. Kennedy nužudė Oswaldas prieš tai turėjęs ryšių su Kubos agentu Vega ir su Kubos bei Sovietų pasiuntinybėmis Meksikoje. Pasak dokumentų, 1963 m. rugsėjo ir spalio mėnesiais Oswaldas tarėsis pasiuntinybėse.

Perbėgęs Kubos slapstosios žvalgybos agentas 1964 m. pareiškė, jog nužudant prez. Kennedy, keletą savaičių anksčiau Oswaldas buvo susitikęs su Kubos slapstosios tarnybos agentu.

Gi Warreno komisija, tyrinėjusi Kennedžio nužudymą, nekreipė dėmesio į CIA dokumentus bei raštus, bet padarė išvadą, kad nėra įrodymų, jog buvo užsienio ar vidaus samokslas nužudant prezidentą. Oswaldas, esą, veikęs vienas.

CIA dokumentai buvo įteikti Rockefellerio komitetui, tyrinėjusiam CIA veiklą, ir kurie vėliau buvo perduoti specialiam senato komitetui, kuriam vadovauja sen. R. S. Schweiker. Senatorius Schweiker pranešauja, kad Warreno raportas, dėl prez. Kennedžio nužudymo, sugriūsiąs kaip kortų namelis.

Priešamerikietiškos demonstracijos

BANKOKAS. — Apie 3,000 kairiųjų demonstracija, nešančių plakatus ir ginkluota automatais, kovo 21 d. žingsniavo link JAV pasiuntinybės rūmų. Juos pasitiko koks 1,000 dešiniųjų pakraipos jaunuolių ir prasidėjo muštynės, kurių metu sprogsi granata užmušė tris asmenis ir sužeidė 48.

Amerikos kariuomenės daliniai jau 26 m. kaip yra Tailandijoje. Paskutiniu laiku ten yra apie 3,000 Amerikos kariuomenės vyrų, pestininkų ir lakūnų, priskaitant dar elektroninės stoties tarnautojų. Visi jie rengiasi išvykti, Tailandijos vyriausybei paprašius. Laikiniai paliks tik 270 patarėjų, kurie prižiūrės JAV duodamą karinę pagalbą, kurios dydis 25 mil. dol.

— Sovietų agentūros tik pirmadienį paskelbė, kad JAV trukdo derybas su SSRS.

Ne toks šaltas
Saulė teka 5:51, leidžiasi 6:05

Praeitą ketvirtadienį premjeras Karami ir palestiniečių vadai Arafatas penkias valandas praleido Damasko, tarėsi su Sirijos prezidentu, o sugrįžę į Libaną per radiją pareiškė savo įsitikinimą, kad tarpusavės kovos bus baigtos, Libanas bus nepriklausomas ir valdomas gyventojų rinktų atstovų sudarytos vyriausybės. Nesėję Karami baigti savo kalbos, ginkluoti palestiniečiai pradėjo ruošti sprendžiamą puolimą.

Kaip pačiame viešbutyje, taip ir jo apylinkėse buvo didokas būrys ginkluotų falangistų. Bet jie nebuvo pasiruošę didesnei kovai. Jie manė, kad vleni ir antreji sieks taikos, kaip parvažiavusieji pareigūnai pranešinėjo. Premjeras Karami pareiškė giliausią įsitikinimą, kad Libane bus grąžinta tvarka ir taika. Pats Sirijos prezidentas jam tai užtikrinęs. Jeigu ne Sirijos karo vadai, tai palestiniečiai jau būtų puolę Libano prezidentūrą ir, ko gero, suėmęs prezidentą. Bet Sirijos karo vadai pastojų kelią palestiniečiams.

Dabar aiškėja, kad prezidentas Franhje, įvairių organizacijų spaudžiamas, sutiko atsistatydinti. Bet jis reikalauja, kad pirmą būtų išrinktas Libano prezidentas, kad jis žinotų, kam įteikti valstybės vairo. Jis reikalauja, kad būtų vykdomas susitarimas su Sirijos prezidentu Libanui reikalingoms pakaitoms praversti. Falangistų centrą užėmusieji palestiniečiai nenori laukti. Jie mato, kad krašte yra didelė suirutė, nėra sąlygų naujam prezidentui rinkti. Jiems šitas klausimas visai nebe rūpi. Jie nori, kad prezidentas Franhje pasitrauktų tuojau. Jeigu iki kovo 22 dienos jis nepasitrauks, tai jie rengiasi pulsti prezidento rūmus ir priversti jį trauktis.

Šių metų kovo 11 dieną pradėjo saulauti Beirutą įgulos viršininkas gen. Adub. Pasiuntę prezidentui 3 ultimatumus, kad pasitrauktų. Jis pasiuntė ultimatumus ir Libano parlamentui, bet iki šio meto Libano prezidentas dar tebeina pareigas, įsakinėja kariuomenės ir aviacijos vadams. Daugelis Libano karių nepritaria gen. Adub perversmui ir pataria jam paklusti vyriausybei.

Staigiai palestiniečiai sekma dienį užėmė falangistų centrą. Bet susirėmimų metu gyvybės neteko 90 žmonių. Sužeistų skaičius perskoka pusantro šimto. Greta Hollywood Inn buvusieji užsienio žurnalistai negalėjo išeiti į gatvę, kad visame pajūryje dar trauktų kulkosvaidžius ir žvimbą kulkos.

Kaip skaldoma Los Angeles visuomenė

Tęsinys 2

Šis tas iš Algimanto Gečio pranešimo

Liet. Bendruomenės Vakarų apygardos valdybos būstinė yra Los Angeles mieste. Šiuo 11 d. Tautiniuose namuose buvo metinis atstovų suvažiavimas, į kurį iš Philadelphia buvo atskridęs Algimantas Gečys, bendruomenės visuomeninių reikalų tarybos pirmininkas. Prieš suvažiavimo pradžią šv. Kazimiero parapijos žemutinėje salėje jis padarė pranešimą visuomenei. Sakau — visuomenė, nes kvietimo skelbime buvo rašoma, jog visuomenė, ne bendruomenė, kviečiama Gečio pasiklausti.

Sekmadienį dienos metu parapijos žemutinė salė labai nepatogi pranešimams bei susirinkimams. Čia pat veikia kavinė ir valgykla, kur iš toliau atvykusieji po pamaldų pasitiprina, tad pranešimui reikalingos tylos ir tvarkos trūko. Salės durys atidarytos, kieme labai daug garsiai besikalbančių žmonių ir jų garsai salėje girdėjosi. Pagaliau apygardos valdybos pirmininkas Jonas Činga susiprato, kur jo vieta ir stėjo durininku tvarkai palaikyti. Gal būtų bendruomenininkai, A. Gečio pranešimo rengėjai, manė, jog auksas ir pelnuose žiba, kad tokią kalbėtojų nepalankią aplinką parinko. Susedo A. Gečio pasiklausti apie 60 žmonių, daugiausia iš frontininkų partijos ir jų bičiulių, bei šiaip aktyvių bendruomenininkų ir vieno kito atsitiktinai užklydusio, belaukiančio viršutinėje salėje Pilečių klubo metinių pietų pradžios. Tokia auditorija, tokioje stiprioje kolonijoje, tik lašelis.

Apie Helsinkį bei Alto ir bendruomenės santykius

Tam negausiam visuomenės būreliui A. Gečys pristatė J. Žmuidziną, apygardos vicepirmininką. Mapdagiui pasisveikinus A. Gečys pasakė, jog tai būstas tik pranešimas dviem temom: (1). Kaip Liet. Bendruomenė suprantama Helsinkio susitarimus, ir (2). Alto ir bendruomenės santykiai.

Apie Helsinkio susitarimus bendruomeninė samprata išdėstyta daugelyje straipsnių įvairiuose laikraščiuose, tad Gečys čia jau nieko naujo negalėjo pasakyti. Kartoję bendruomenininkų skleidžiamą vertinimą, jog Helsinkio susitarimai esą nepalankūs Lietuvos valstybingumui ir jie gali paakenkti.

JAV Valstybės departamentas esą padaryta nepalankių

veiksmų Lietuvos valstybingumui ir nepriklausomybei atstatyti. Sakė, kad anais metais daug ginčų sukėlusi Amerikos lietuvių krepšinių kelionė okupuotą Lietuvą buvusi JAV Valstybės departamento pasakata.

Leningrade esančio Amerikos konsulo vizitas Lietuvoje; Vilniaus burmistro viešėjimas Amerikoje ir jo Baltimorėje pagerbimas; San Francisco orkestras koncertas birželio 15 dieną Lietuvoje, kai ta data su tampa su okupacijos pradžia ir Sibiran trėmimais, — esą iš tų Valstybės departamento nepalankių žygių, kurie menkina Lietuvos valstybingumą.

Kalti esą lietuvių laisvinimo veiksniai, kad paklusniai rėmė Amerikos politiką ir Altas pasidavęs Valstybės departamentui ir frankui. Padėtį gelbėti prieš penkis metus Liet. Bendruomenė išėjusi į politinį darbą ir pasireikšusi protestais, kuriais šio to atsiekta: Valstybės departamentas žemėlapiuose pradėjęs vėl Lietuvą okupuota vadinti, Simas Kudirkas išlaisvintas ir kt.

Alto ir Bendruomenės reikalai, kaip A. Gečys kalbėjo — „Kelia jums, keliu Bendruomenėi ir Alto vadovaujantiems rankoms nemalonumų“. Skirtumas esą laisvinimo darbo supratime, nors siekiami abiejų tie patys. Bendruomenė suprantanti, jog kiekvienas lietuvis yra veiksnys, kiekvienas yra ambasadorius, o Amerikos Lietuvių Taryba remiasi savo organizacija veiklą centralizuodama. Bendruomenė siekianti decentralizacijos, t. y. kad kiekviena kolonija laisvinimo darbe veikėtų pagal vietos sąlygas. Alto skyrių veikla dedama į vieną centrą, lyg kiaušiniai į vieną vietą, nors nevisų vienodai galvojama.

Amerikos Liet. Tarybos esą gero ir blogo padaryta. Plačiau A. Gečys sustojo prieš jo suprantamas blygybes. Altas per daug pasikliaujas Valstybės departamentu, net ir prieš Helsinkio susitarimus nepasakydamas. Lietuvos okupacijos nepripažinimas vertės tik bereikšme fraze. Liet. Bendruomenė ir jos darbuotojai dėl nepriklausomos Lietuvos su JAV valdžia ir su okupantu į kompromisus neisija.

„Prakeikti pinigai“...

Šio rašinio pirmoje dalyje apie tuos „prakeiktus pinigus“ jau buvo užsiminta, nes A. Ge-

čys pagaliau Alto ir Bendruomenės nesutarimus suvedė į vieną priežastį: „Prakeikti pinigai kelia nesupratimus“ — tai jo žodžiai. Altas nenorįs jungtinio visų veiksmų fondo. Į Vašingtoną važiuojama Lietuvos reikalais ne kartu. Bet, esą, nereikia nustoti villies, nes ateityje būsimi galima jungtinę veiksmų veikla.

Valstybės departamentas per CIA skaldys lietuvius

Po pranešimo buvo paklašimai, į kuriuos A. Gečys atsakinėjo. Tiesa, kai kurie žodžio pasiprasiusieji ne klausimus kėlė, bet sąvas nuomones aiškino atkirtinėdami į Gečio teigimus.

Alto ir Bendruomenės santykių tema A. Giedraitis klausė: Ar Amerikos Lietuvių Taryba yra kvietusi Liet. Bendruomenę įsijungti į laisvinimo darbą, kaip kad kitos organizacijos Alte dalyvauja? Tiesaus atsakymo, t. y. — nei taip, nei ne, A. Gečys nedavė, bet aiškino, jog bendruomenė nesanti organizacija, kaip kiti lietuvių sambūriai, bet ji esanti bendruomenė, apjungianti visus lietuvius. (Pastabėlė — čia A. Gečys nušnekėjo pats prieš savo teigimą, jog Alto skyrių veikla, lyg kiaušiniai dedami į vieną vietą, nors nevisų vienodai galvojama. Galima išvesti parakėlę: Bendruomenininkai nori visus lietuvius į bendruomenės sutalpinėti, lyg silkes bakchoje suguldyti, nors lietuvių nevisų vienodai galvojama).

A. Audronis, prisimindamas spaudoje buvusius labai aštrius ginčus dėl S. Kudirkos atvykimo, paklausė, kaip ištikrųjų yra — kas amokėjo Sino Kudirkos ir jo šeimos lėktuvu atkeliavimo išlaidas? Ir į šį klausimą A. Gečys atsakydamas pirmiausiai pasakojo, kaip ir kas dirbo Kudirkai išlaisvinti, bet pagaliau paaiškinė, jog taip atsitiko, kad Kudirkų kelionė apmokėta Alto pinigais.

Lietuvių vienybės klausimais atsakydamas A. Gečys pradėjo aiškinti, jog esą būtina reikalinga kai kurią spaudą ir dorą kelią atstatyti. Kai kuri spauda gaunanti iš JAV Valstybės departamento per CIA pinigines paramos lietuvių vienybei skaldyti.

Iš salės pasigirdo balsas: „Kuri yra tokia spauda?“ A. Gečys atsakė: „Kurie spaudą sekate patys žinote“. (Kiek vėliau girdėjau kai kurių pranešimo dalyvių nuomonę, jog netikrą, kad Valstybės departamentui rūpėtų lietuvių mažumą skaldyti ir tam pinigų leisti. Kaip žinia, tuo laiku ejo kongresiniai CIA veiklos tyrinėjimai tai gal ir A. Gečys panorėjo prie tos ištaišos pakaltinimų trigraši pridėti).

Pasakodamas apie Valstybės Departamento per CIA vykdomą lietuvių skaldymo darbą, A. Gečys sakė, jog žinąs, kad vienas lietuvis, dirbęs CIA įstaigoje, o dabar pensininkas, Sino Kudirkos atvykimo laikotarpį buvęs pašauktas į

RASO VLADAS RASČIAUSKAS

KELIONĖ Į PIETŲ ASIĞALĮ

Be jos, iš Amerikos dar buvau Allison Gibbs iš Kalifornijos, Wood-ide miestelio, Edward Lacroix su žmona iš Texas, John McFarlane su žmona iš Georgia valstijos, Kathryn Ross iš Clevelando, Barbara Quent iš New Yorko, Maynard Raasch ir Anita Richardson iš Kalifornijos.

Negaliu nepaminti žmonių, atvažiuavusių iš kelių kontinentų ir prisijungusių prie šios didelės ekspedicijos į Pietų Asiğalį. Iš Ispanijos buvo Manuel Castillo. Jis pasakojo, kad gyveno pačiame Madride. Iš Pietų Afrikos buvo Jaki Dormehl, gyvenantis Transvaliuj, Pretorijos mieste. Iš Australijos buvo Ken J. Hall su žmona Joana. Jie yra kilę iš New South Wales, Cremorne miestelio. Kai pasakojau jiems, kad ir aš esu buvęs Australijoje kelis kartus, tai jie apsidžiaugė. Bet kai paklausiau apie Australijos lietuvių, tau sako, kad skaitė tikrai laikraščiuose. Jis norėjo prisiminti vieną lietuvių menininką, išgarsėjusį moderniu menu, bet negalėjo prisiminti pavardės.

Nepasakiau jos ir aš jam, nes modernaus meno menininkų pavardžių ir aš neatsimenu. Kitų menininkų pavardės savaime į galvą įsirašė, o kai reikia įsivaizduoti, ką modernus menininkas norėjo nupiešti, tai mano smegeninėje reikia ilgai to menininko pavardės ieškoti. Ji raitosi kartu su jo linijomis ir pasimeta...

Didžiausias būrys mokslininkų ir ekskursantų buvo iš Japonijos. Iš Aichi miestelio buvo Nijosi Kasagava. Iš Tokijo buvo Juničiro Amako, Morio Kamata, Tecu Kawamura, Sue Kurucu, ir kiti. Iš Sveicarijos buvo Jeanne Nicoller ir Simone Talliche, o iš Meksikos buvo advokatas Augustin Salvat ir jo sūnus architektas Augustin Salvat Jr. Taip pat buvo meksikiečiai Cesar Robelo ir jo sūnus tokiu pačiu vardu.

Kai mokslininkas Erizė šaukė amerikiečius mokslininkus, tai iššaukė ir mane. Mano blusos nustojo kandsios, kai paminiėjo mano vardą. Nežinojau, ką jis toje kampanijoje apie mane būtų pasakyt. Jis tarė:

Kartu su mumim šioje ekskursijoje dalyvauja iš tokios didelės Illinoio valstijos tiktai vienas Walter Rask. Erizė mokėjo viską taip gražiai pravesti, kad nieko neįžeidė, nieko nepažemino ir patarė susidraugauti ir patirti daugiau žinių apie kiekvieną ekskursijos dalyvį. Jis patarė arčiau susipažinti ir gauti daugiau žinių apie kiekvieną ekskursijos dalyvį. Jis patarė arčiau susipažinti ir gauti daugiau žinių iš savo bendrakeleivio, nes kiekvienas yra savo srities specialistas, gali daug įdomaus pasakoti žinantiems ir mažiau žinantiems.

Man buvo nejauku, kad aš kaip ir per nesupratimą pa-

aktyvią CIA darbą. Kas tas lietuvis ir ką jis iš pensijos pašauktas nuveikė, A. Gečys nepasakė.

(Bus daugiau)

kad Amerikos galas būtų galėjęs būti toks karštas ir tūkstanių metų liepsnojęs. Kai paklausiau japono, iš kur jis žino, kad Ugnies Žemės ugnikalniai tūkstanių metų liepsnojo, tai jis tuojau išsitraukė lapą popieriaus ir pieštuką ir pradėjo man aiškinti, kaip mokslininkai nustatė ne tik kiek metų tiek ugnikalniai liepsnojo, bet jie gali beveik pasakyti, kelintas metais pėkėla prasiveržė tame Amerikos gale. Man buvo gaila, kad aš būdamas jaunas, neturėjau daugiau laiko matematikos pastudijuoti, tai šiandien galėčiau pagal sudegusią anglis nustatyti degimo laiką.

Susipažinimo vakaras laive buvo nepaprastai įdomus. Pasibaigus vakarienei ir supažindinau, mes patys pradėjome arčiau susipažinti. Mokslo žinios labai daug padeda žmogui nebūčiau buvęs kitoks" bet, kai buvau Amerikos lietuvis, ir kai kurie mokslininkai išaiškino, kur ta Lietuva buvo ir yra, tai tada ir aš turėjau žmogiškos vienos kitą dalyką pasakyti.

Iš tų mokslininkų aš daug pasimokiau. Ypatingai man laiba naudingo buvo mokslininkai japonai. Jie atvažiuo į Pietų Asiğalį pasirošę. Aš važiuoju pasižiūrėti, kad galėčiau pasakoti, ką aš ten mačiau. Jie žinojo, kur važiuo ir jiems buvo aišku, ką jie turėjo pamatyti. Apie Ugnies Žemę, karus tarp Argentinos ir Čilės, žemės drebėjimus Pietų Asiğalyje jie man daugiau papasakojo, negu kuriame didžiausiame geografinio vadovelyje buvo surašyta. Jie daug skaitė, studijavo ir užsirašinėjo.

Man atrodo, kad japonai ištraukė daugiausia naudos iš tos ekskursijos. Jie perskaitė kelias japoniškas knygas apie Pietų Asiğalį, jie studijavo knygas kitomis kalbomis parašytas, todėl jiems buvo aišku, ką jie galės pamatyti.

Be japonų, man atrodė, kad daugiausia patyriau ir pasimokiau — tai aš. Apie Ugnies Žemę ir Ušuają pats buvau girdėjęs, bet niekad nemaniau,

(Bus daugiau)

ISLANDIJA KVIEČIA JAV Į KARĄ SU ANGLIJA

Reykjavik, Islandija. — Olafur Johanasson, Islandijos teisingumo ministras ir apsaugos laivyno viršininkas paskatino savo vyriausybę prašyti JAV, kad išnuomotų du Amerikos kariškus laivus, kurie padėtų laimėti „menkių karą“ su Anglija. Visos šios trys valstybės yra NATO nariai. Islandija gyventojų turi su viršum 200,000... Pranešime dešys, bet niekad nemaniau,

Islandija galinti „pakrypti į Rykus“, jei Jungtinės Valstybės atsakys paskolinti kariškų laivų. Islandijos komunistų partija, kuri ypatingai karštai kursto „menkių karą“, skleidžia gandus, kad Islandijos valdžia galinti dar toliau eiti — būtent prašyti iš sovietų povandeninio laivo.

GARY PARDUODA NAMUS LOTERIJA

Gary, Ind., miestas ateinantį ketvirtadienį kovo 25 d. ruošia loteriją tikslu atrinkti pirkėjus 26 namams, kuriuos Federalinė Butų Valdya (Housing Administration) gavo atgal ir parduotų piliečiams. Gary meras Richard Hatcher pasakė, kad 26 pirkėjai bus atrinkti iš maždaug 200 Gary rezidentų, kurie buvo padavę prašymus. Vėliau bus parduoti dar 63 tokie namai. R. Hatcher sprendžia, kad tų namų atnaujinimas kaštus nuo \$6,000 iki \$13,000 kiekvienas.

SURADO DARBŲ AMBASADORES VYRUI

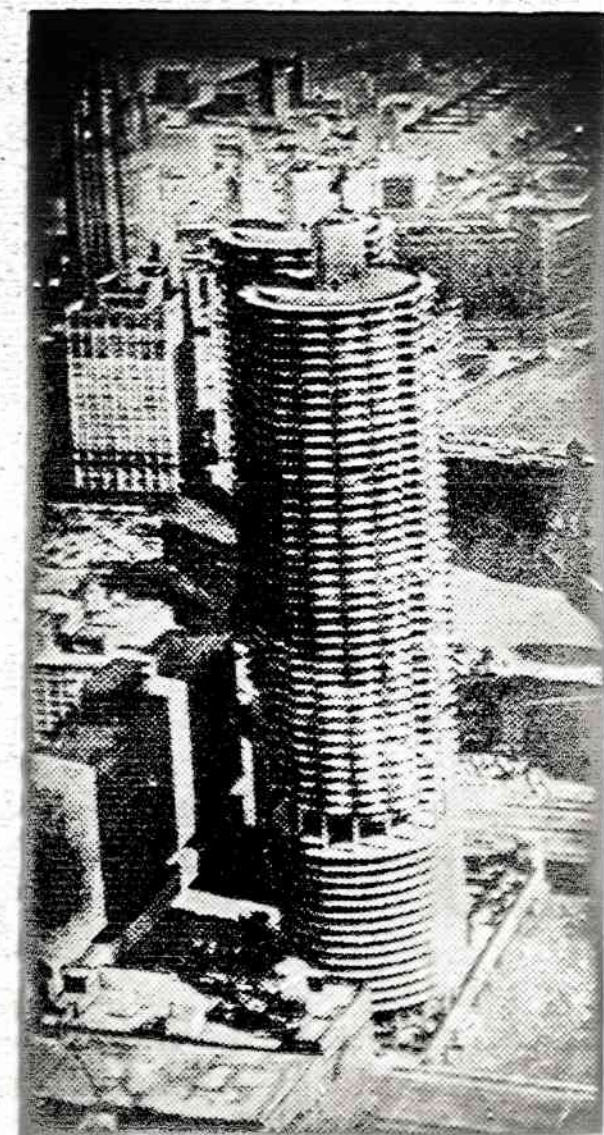
Washingtonas. — Naujosios JAV ambasadorės Anne Armstrong vyras gavo neapmokamą darbą Agrikultūros departamentui — važinėti po Europą skatinant Jungtinių Valstybių grūdų pardavimą. Departamento pranešimu, Tobin Armstrongo misija bus įkalbėti europiečius sumažinti mėsos kainas, kad žmonės daugiau pirktų mėsos ir paukštienos — Jungtinių Valstybių grūdais nupenėtų gyvulių. „Tai yra neapmokamas darbas, bet toks, kurs duotų Tobinui šio tokį užsiėmimą“, paaiškino Agrikultūros sekretoriaus Earl Butz valdininkas.

give... so more will live

HEART FUND

Taupykite dabar pas mus

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka didelius darbus. Pirma, jie padeda jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkės bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti.

Taupykite dabar.

Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimėjus nuo mėnesio pirmos dienos.

Išduodami Certifikatai, kurie neša iki

7 3/4%

palūkanų, priklausomai nuo įdėtos sumos ir jos išėmimo.

Investavimo knygelės sąskaitos neša

5 1/4%

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS.

Isteigta 1923 metais.

TEL. 421-3070

Istaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti.

Neseniai išėjusi laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00.

Persuntimui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui. Ansambliai, chorai, grupės, užsakišios 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persuntimo išlaidų.

Knygą galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Illinois 60608

NAUJIENŲ raštinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.

5 — NAUJENOS, CHICAGO 8, ILL.— TUESDAY, MARCH 23, 1978

